Plak asseblief die strepieskode-etiket hier	PUNTE-TOTAAL

NASIONALE SENIOR SERTIFIKAAT-EKSAMEN
MEI 2022

REKENINGKUNDE: VRAESTEL II

EKSAMENNOMMER													

Tyd: 2 uur 100 punte

LEES ASSEBLIEF DIE VOLGENDE INSTRUKSIES NOUKEURIG DEUR

1. Hierdie vraestel bestaan uit 12 bladsye, 'n Inligtingsboekie van 6 bladsye (i–vi) en 'n Formuleblad van 1 bladsy (i). Maak asseblief seker dat jou vraestel volledig is.
2. Lees die vrae noukeurig deur.
3. Beantwoord die vrae in die ruimte wat voorsien word.
4. Dit is in jou eie belang om leesbaar te skryf en jou werk netjies aan te bied.
5. Jy mag **nie** groen of rooi ink gebruik nie. **Jy mag 'n potlood gebruik, maar gebruik asseblief 'n skerp, donker potlood.**
6. Alle berekeninge moet tot **twee desimale plekke** afgerond word.
7. Die puntetoekenning en die toepaslike tyd wat vir elke vraag geneem moet word, is soos volg:

	Moontlike punte	Werklike punte	Nasiener se handtekening	Moderator se handtekening
Vraag 1: Begrotings (41 minute)	**34**			
Vraag 2: Maatskappyontleding (49 minute)	**41**			
Vraag 3: Versoenings (30 minute)	**25**			
TOTAAL	**100**			

IEB Copyright © 2022

VRAAG 1 BEGROTINGS (34 punte; 41 minute)

Lees die inligting oor Blinkmiss Algemene Handelaars op bladsy i–ii van die Inligtingsboekie en beantwoord die volgende vrae:

1.1 Bespreek hoe die opstel van 'n Kontantbegroting met die beheer van 'n bank-oortrekking kan help.

_____

_____

_____

(2)

1.2 Skryf twee items neer wat verkeerdelik in die begroting genoem word.

- _____
- _____

(2)

1.3 Bereken die ontbrekende bedrae wat deur die letters A–H aangedui word. Toon jou berekeninge op die toepaslike reël.

A	
B	
C	
D	
E	
F	
G	
H	

(13)

IEB Copyright © 2022

1.4 Voltooi die Debiteure-invorderingskedule.

Debiteure-invorderingskedule vir die maande Julie en Augustus 2022

	Kredietverkope	Julie	Augustus
Mei	147 840	66 528	–
Junie		51 774	
Julie	211 200	21 120	
Augustus		–	
		Moenie invul nie	Moenie invul nie

(5)

1.5 Bereken die oninbare skuld vir Augustus 2022.

(2)

1.6 Skryf drie hoof bydraende faktore tot Blinkmiss Algemene Handelaars se likiditeits-probleme neer.

- _____
- _____
- _____

(3)

1.7 Bespreek twee beheermaatreëls wat Sizwe kan implementeer om die verlies van die vars produkte te minimaliseer. (Skryf genoeg vir 2 punte elk.)

- _____
  _____
  _____
- _____
  _____
  _____

(4)

IEB Copyright © 2022

1.8 Sizwe het nie 'n behoorlike optekeningstelsel vir sy vars produkte nie. Sal jy die deurlopende of periodieke voorraadstelsel vir Sizwe aanbeveel? Bespreek twee redes vir jou aanbeveling.

Voorraadstelsel: _____

Redes:

- _____

_____

- _____

_____

(3)

34

IEB Copyright © 2022

VRAAG 2 MAATSKAPPYONTLEDING (41 punte; 49 minute)

Lees die inligting oor Tongaat Hulett Ltd op bladsy iii–v van die Inligtingsboekie en beantwoord die volgende vrae:

2.1 2.1.1 Skryf neer watter rekeningkundige beginsels die direkteure van Tongaat oortree het toe hulle die volgende gedoen het:

- Hulle het inkomste in vroeër rekeningkundige tydperke erken.

_____

- Hulle het uitgawes na die bates gekapitaliseer.

_____

(2)

2.1.2 Tongaat het nou hul interne oudit aan KPMG uitgekontrakteer. Skryf neer hoe dit van die normale interne ouditeurs verskil. Verduidelik twee voordele vir Tongaat om hul interne oudit aan 'n ouditeursfirma uit te kontrakteer.

Verskil:

_____

_____

Voordele:

- _____

_____

- _____

_____

(3)

2.1.3 Die King-kode gee riglyne vir korporatiewe bestuur. Verduidelik wat korporatiewe bestuur is en hoe die voormalige HUB, Peter Staude, nie volgens die King-kode opgetree het nie.

_____

_____

_____

(2)

IEB Copyright © 2022

2.1.4 Lees die laaste uittreksel op bladsy iii van die Inligtingsboekie wat begin met "In artikel 29(6) van die nuwe Maatskappywet 2008". Bespreek **in detail** of jy dink Peter Staude moet krimineel vervolg word.

(3)

2.2 Bespreek of Tongaat se winsgewendheid verbeter het. In jou bespreking moet jy minstens vyf verskillende punte noem en minstens een berekening verskaf om een van jou punte te verduidelik. (Die berekening moenie een wees wat in die Inligtingsboekie vir jou gegee is nie.)

(6)

2.3 2.3.1 Bereken die bedryfsbates vir **2019**. **R'miljoen**

(2)

IEB Copyright © 2022

2.3.2 Skryf die **hoof**rede neer waarom Tongaat 'n lae bedryfsverhouding het en verduidelik dan in detail of jy dink dat Tongaat hul huidige skuld sal kan afbetaal of nie.

(3)

2.3.3 Bestudeer Tongaat se voorraadomsetsnelheid. Skryf een voorraaditem neer wat tot 'n lae voorraadomsetsnelheid bydra en een item wat tot 'n hoë voorraadomsetsnelheid bydra. Verduidelik dan of dit 'n geskikte snelheid vir die item is of nie.

Laesnelheidproduk:

Hoësnelheidproduk:

Geskik?

(3)

2.4 2.4.1 Bereken die solvensieverhouding vir **2020** en lewer kommentaar op Tongaat se solvensie.

(2)

2.4.2 Bespreek waarom hul krediteure en die banke sou wou hê dat Tongaat moes voortgaan om handel te dryf onder hierdie omstandighede. Noem in jou bespreking twee gevolge daarvan indien Tongaat sou sluit.

-
-

(2)

IEB Copyright © 2022

2.5 2.5.1 Toon deur 'n berekening te doen hoe die opbrengs op kapitaal aangewend 97,57% kon wees vir **2019** ten spyte daarvan dat Tongaat 'n verlies vir 2019 gemaak het.

(4)

2.5.2 Tongaat het 'n opbrengs op kapitaal aangewend van 43% vir 2020. Dit beteken dat hulle 'n positiewe hefboomwerking het. Verduidelik deur 'n rede te verskaf of Tongaat lenings moet verkry.

(2)

2.5.3 Op 21 Februarie 2020 het Tongaat aangekondig dat hulle 'n ooreenkoms gesluit het om 64 hektaar van hul eiendom in Umhlanga Rocks te verkoop. Lewer kommentaar op die effek wat hierdie aankondiging op die aandeleprys gehad het en verduidelik waarom hierdie aankondiging hierdie effek gehad het.

(2)

2.5.4 Tongaat het nie dividende vir 2020 verklaar nie. Bespreek deur twee punte te verskaf of dit die korrekte besluit was of nie.

Korrekte besluit: Ja / Nee

-
-

(2)

IEB Copyright © 2022

2.5.5 Oor die afgelope drie jaar het die aandeleprys 94% van sy waarde verloor. Daar is beleggingsmaatskappye wat groot getalle Tongaat-aandele besit. Sal jy hulle aanraai om hul aandele te verkoop of te behou? Bespreek drie redes vir jou mening.

Verkoop / Behou?

- _____
- _____
- _____

(3)

41

IEB Copyright © 2022

VRAAG 3 VERSOENINGS (25 punte; 30 minute)

Lees die inligting oor Elegance op bladsy vi van die Inligtingsboekie en beantwoord die volgende vrae:

3.1 Gebruik die bedrae wat op die staat van Furniture Co. gegee word om te toon hoe die blok vir 90 dae in die Debiteure-ouderdomsontleding bereken is. Moenie die aansuiwerings in ag neem nie. Toon die volledige berekening.

90 dae

(5)

3.2 Stel die Krediteureversoening met inagneming van die verskille op en bereken die korrekte bedrag verskuldig deur/aan Elegance op 30 April 2022.

Krediteureversoening op 30 April 2022

Korrekte bedrag verskuldig deur/aan Elegance	

(8)

3.3 Bestudeer die bepalings van Furniture Co. vir Elegance. Verduidelik deur 'n rede te verskaf of jy dink hierdie bepalings is bevredigend of nie. Ondersoek nou die manier waarop Elegance hul krediteure betaal. Skryf een stukkie advies aan Elegance neer aangaande hierdie betalings en verduidelik waarom jy hierdie advies gegee het.

Bevredigend?

Advies:

Rede:

(3)

IEB Copyright © 2022

3.4 3.4.1 Sally, 'n klant, het 'n rusbank vir R12 000 op Elegance se kredietfasiliteit gekoop. Bereken die bedrag van haar maandelikse debietorder indien sy die kredietfasiliteit aanvaar.

(1)

3.4.2 Bespreek **drie** voordele wat dit vir Elegance inhou om hierdie kredietfasiliteit aan te bied.

- _____
- _____
- _____

(3)

3.5 Jayshree is onder die indruk dat indien 'n debiteur 'n debietorder teken, daar geen rede is om 'n kredietkontrole op die potensiële debiteur te doen nie.

3.5.1 Bespreek waarom Jayshree altyd 'n kredietkontrole op elke debiteur moet doen, selfs al teken hy/sy 'n debietorder.

(2)

3.5.2 Deel van 'n kredietkontrole is om drie maande se bankstate van die debiteur te ondersoek. Verduidelik hoe 'n ondersoek van 'n bankstaat nuttig kan wees tydens 'n kredietkontrole.

(1)

IEB Copyright © 2022

3.6 'n Deposito van R800 van debiteur S Sonny is verkeerdelik in die rekening van K Sonny opgeteken. Toon hoe hierdie fout in die Algemene Joernaal reggestel moet word.

Algemene Joernaal van Elegance – April 2022

Dokument-no.	Dag	Besonderhede	Fol.	Debiet	Krediet	Debiteure-kontrole	
						Debiet	Krediet
JB1	30						

(2)

25

Totaal: 100 punte

IEB Copyright © 2022